

skulde fastsættes en bestemt Rente af 2 pCt. for Udlaan til Mergelbaner, eller om man skulde gaa den Vej, som den højtærede Landbrugsminister antydede, og sige, at Staten i alle Tilfælde skulde yde $\frac{2}{5}$ af den faktiske Rente. Det er i og for sig underordnet, hvilken Vej man gaar, og det er noget, vi kunne forhandle om mellem anden og tredje Behandling, saa finde vi nok en Løsning deraf, der vil være bedre end den, vi hidtil have haft.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om „Hedebruget“ vil jeg gøre et Par Bemærkninger til den højtærede Landbrugsminister. Jeg ser ikke paa samme Maade paa det Spørgsmaal som den højtærede Landbrugsminister, og mit Standpunkt er for øvrigt kendt; jeg har i Virkeligheden været imod den Form at støtte Hedens Opdyrkning paa, som giver sig Udtryk gennem „Hedebruget“s Arbejde, idet man yder et bestemt Beløb af 25 Kr. pr. Td. Land for at faa Heden opdyrket. Det har jeg været imod, fordi jeg tror, at det i de allerfleste Tilfælde fører til, at det ikke bliver Opdyrkerne, der faa Gevinsten, men dem, som have Jord at sælge, idet Heden stiger i Pris med de ca. 25 Kr. pr. Td. Land. Det er for øvrigt ogsaa noget, man har faaet bekræftet gennem adskillige Indberetninger fra Folk, som stod dette Arbejde nær. Jeg tror ogsaa, det er uheldigt og upraktisk at have saa mange Former, under hvilke man støtter Hedeopdyrkingen. Jeg tror, at dette, at Arbejdet spredes i saa mange Foreninger, er uheldigt; det var ogsaa det, der gav sig Udtryk i den Betænkning, som kom fra Finanslovkommissionen. Der er, som sagt, adskillige Former, hvorunder man støtter saadanne Opdyrkinge. For det første støtter man dem gennem Tilskud til Forrentning af Laan til Anlæg af Mergelbaner, dernæst støtter man dem ved rentebærende Laan til Hede kommuner til videre Laan til Opdyrkning af Hede og Moselodder, ved Tilskud til Lettelse af Mergeltransport og Transport af Gødningsskalk og endelig ved Tilskud til Anskaffelse af Mergelbanespor. Desuden ydes der enkelte andre Tilskud, som i Virkeligheden ogsaa komme Hedeopdyrkingen til gode. Men alle disse Former for Støtte til Opdyrkning af Heden administreres under Hedeselskabet, og jeg anser det i og for sig for uheldigt, at der nu kommer et nyt selvstændigt Organ, „Hedebruget“, som skal arbejde paa sin Vis for Hedeopdyrkingen. Jeg tror, at det, at man centraliserer paa dette Omraade, at Rigsdagen og Landbrugsministeret have et

Organ at henvende sig til i dette Tilfælde, i Virkeligheden er bedre og mere besparende end at have saa mange Organer, at Overblikket tabes derved. Man siger, at hvor der handles, der spildes, og naar saa mange skulle handle, vil der blive spildt mere. Men nu faa vi, som sagt, den Virksomhed, „Hedebruget“, meget stærkt begrænset ifølge den højtærede Landbrugsministers Udtalelser. Finansudvalget har allerede akkviesceret derved, og vi have altsaa for Tiden ikke ønsket at gaa afgjort imod dette Tilskud, som ydes til „Hedebruget“, men jeg har dog haft Lyst til at sige, at mit principielle Synspunkt angaaende dette Spørgsmaal i Virkeligheden er ganske det samme, som det har været hele Tiden.

Saa er der endelig kun tre Spørgsmaal tilbage, som jeg ønsker at udtale mig lidt nærmere om, det er de tre Spørgsmaal, som ere fremkaldte ved Ændringsforslag fra Mindretallets Side. Der er for det første foreslaaet at forhøje Bevillingen til Præmier og Rejseunderstøttelser til Husmænd med 15,000 Kr., der er stillet et Forslag om Driftslaan til Husmænd, og endelig er der stillet et Forslag om at optage den Bevilling paa 8,000 Kr., som man tidligere har givet til Afholdelse af Foredrag i Landbo- og Husmandsforeninger. Om disse tre Spørgsmaal kunde jeg ønske at gøre enkelte Bemærkninger. Med Hensyn til Tilskuddet til Husmandsrejser og Præmier maa jeg gøre opmærksom paa, at Finanslovkommissionen her fuldkommen enstemmigt indstillede, at man skulde nedsætte denne Bevilling fra 90,000 til 75,000, og den højtærede Landbrugsminister har derfor fuldkommen Ret i de Udtalelser, han fremkom med i Gaar overfor det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), naar den højtærede Landbrugsminister sagde, at det ikke var ham, der havde taget Initiativet til eller stillet Forslag om at nedsætte denne Bevilling fra 90,000 Kr. til 75,000 Kr., men det var det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), det ærede Medlem fra Saksøbing (Rørdam) og mig og flere andre, der sad i Finanslovkommissionen, som i fuld Enighed havde indstillet til Landbrugsministeren at nedsætte Bevillingen med det Beløb. Saadan er det faktiske Forhold, og det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds kan derfor slet ikke løbe fra sit Ansvar i saa Henseende, idet han selv har været med til gennem Finanslovkommissionens Indstilling at anbefale Landbrugsministeren og dette Ting at